

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Aktuální vývoj v eurozóně
v týdnu od 20.2. do 24.2.2012

Ing. Marcela Cupalová, Ph.D.

únor 2012

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

21. 2. 2012 byl zveřejněn výsledek třináctihodinového jednání ministrů financí eurozóny ohledně druhé velké záchranné akce pro Řecko - ve společném prohlášení ministři oznámili, že podle dohody se má snížit dluhová zátěž Řecka do roku 2020 ze současných více než 160 % HDP na 120,5 %. Tato hodnota je sice 0,5 % nad cílem, který stanovil Mezinárodní měnový fond, ale podstatně níže než obávaných 129 %, jak bylo uvedeno před jednáním ministrů v neveřejné analýze troiky. Úspor bylo dosaženo zpřísněním podmínek na odpis 100 mld. EUR soukromého dluhu a retrospektivním snížením úrokových sazeb pro první záchrannou půjčku Řecku, což pomohlo ušetřit 1,4 mld. EUR. Národní centrální banky eurozóny - podobně jako Evropská centrální banka - se také rozhodly vzdát se potenciálních budoucích zisků z řeckých suverénních dluhopisů. Řecko se ovšem muselo zavázat k rozsáhlým úsporným opatřením a bude muset odkládat část půjčených prostředků na oddělený účet, aby zaručilo budoucí platbu úroků z dluhu.¹

21. 2. 2012 vyjádřil lídr Euroskupiny J. C. Juncker své přání navýšit strop pro záchranné fondy EU, který je v současnosti limitován 500 mld. EUR. Záchranné plány pro ekonomiky zemí eurozóny v potížích jsou nyní financovány z Evropského fondu finanční stability (EFSF), který disponuje 440 mld. EUR. Tento fond měl být původně zrušen v polovině roku 2013, lídři EU ale plánují jeho zrušení již o rok dříve. Nahrazen má být Evropským mechanismem stability (ESM).² Ředitelka Mezinárodního měnového fondu (MMF) Ch. Lagarde oznámila svůj záměr přispět k druhému řeckému záchrannému balíku pouze 13 mld. EUR, což je desetina z předchozího příspěvku MMF ve výši 109 mld. EUR. Zároveň prohlásila, že příspěvek neschválí, dokud se lídři EU nedohodnou navýšit záchranné fondy EU ve výše zmíněném smyslu. Rozhodnutí o výši stropu záchranných mechanismů má padnout na summitu EU 1.-2. března.³

22. 2. 2012 oznámil komisař pro ekonomické záležitosti O. Rehn, že Maďarsku hrozí pozastavení výplaty 495 mil. EUR z kohezních fondů, protože nedokázalo uskutečnit dlouhodobá úsporná opatření. Maďarsko překračovalo tříprocentní hranici deficitu vůči HDP, definovanou v Paktu stability a růstu, každý rok od svého vstupu do EU v roce 2004. V roce 2011 se mu sice podařilo snížit deficit pod tříprocentní limit HDP a letos je předpovídán deficit 2,8 % HDP, podle Evropské komise toho ale bylo dosaženo prostřednictvím dočasných opatření, jako byl převod soukromých penzijních fondů do státní pokladny a jednorázové poplatky pro banky a další firmy, které přinesly úspory ve výši okolo 10 % HDP. Země EU, které nejsou součástí eurozóny, mohou být za překročení limitu deficitu vůči HDP ve výši 3 % potrestány - pokud nepřijmou nápravná opatření

¹ Council of the European Union: 3148th Council meeting: Economic and Financial Affairs, 21 February 2012, http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ecofin/128102.pdf

² Europolitics: Eurozone finance ministers signal boost rescue funds, 22. 2. 2012, Nr. 4369, s. 4

³ Guardian: Eurozone crisis live: More protest in Greece over rescue deal, 22. 2. 2012, <http://www.guardian.co.uk/business/2012/feb/22/eurozone-crisis-greece-bailout-protests>

– sankcí ve výši 50 % příspěvku z kohezního fondu pro následující rok nebo pokutou ve výši 0,5 % HDP země.⁴

22. 2. 2012 oznámila agentura Fitch, že snížila úvěrový rating Řecka z hodnocení CCC na C, což v podstatě znamená, že agentura považuje státní bankrot za nevyhnutelný. V ulicích Athén nadále pokračovaly nepokoje.⁵

22. 2. 2012 zveřejnil Eurostat, že v měsíci prosinci 2011 došlo v porovnání s listopadem 2011 v eurozóně k růstu indexu nových objednávek v průmyslu o 1,9 % (po předchozím poklesu o 1,1 % v listopadu 2011). V EU27 pak nové objednávky vzrostly o 1,3 % oproti poklesu o 1,2 % v listopadu.⁶

23. 2. 2012 vydala německá koalice Křesťanské demokratické unie (CDU-CSU) a Strany svobodných demokratů (FDP) prohlášení, že „německé závazky dosáhly svých mezí“. Podle deklarace, která má směřovat následující týden do Bundestagu, již není žádný prostor pro posilování záchranného fondu EU do výše 750 mld. EUR, ať již posilováním Evropského mechanismu stability (ESM) nebo jeho spojením se současným záchranným Evropským fondem finanční stability (EFSF). Kancelář spolkové kancléřky A. Merkelové pak vydala prohlášení, že navýšení fondu ESM „není nutné“, neboť italské a španělské trhy dluhopisů zaznamenaly oživení. Toto stanovisko reflektuje odpor německé veřejnosti vůči stupňování finančních požadavků na Německo, je ale v rozporu s názorem Mezinárodního měnového fondu a dalších zemí EU s nejvyšším úvěrovým hodnocením AAA – Nizozemím a Finskem.⁷

⁴ Europolitics: Hungary faces 495 mn euro deficit line, 23. 2. 2012, Nr. 4370

⁵ Guardian: Eurozone crisis live: More protest in Greece over rescue deal, 22. 2. 2012, <http://www.guardian.co.uk/business/2012/feb/22/eurozone-crisis-greece-bailout-protests>

⁶ Eurostat: Industrial new orders up by 1,9 % in euro area, 22.2.2012, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/4-22022012-AP/EN/4-22022012-AP-EN.PDF

⁷ The Telegraph: German showdown with IMF looms as Bundestag blocks rescue funds, 23. 2. 2012, <http://www.telegraph.co.uk/finance/financialcrisis/>